

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3504/2023. (XII. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 2.Pf.20.438/2022/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr. Kelemenné dr. Kardos Edit ügyvéd útján) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt, melyben kérte a Pécsi Törvényszék 2.Pf.20.438/2022/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását, és a Pécsi Járásbíróság 8.P.22.341/2019/152. számú ítéletére kiható hatállyal – az Abtv. 43. §-ának megfelelő – megsemmisítését.
- [2] Az alapul szolgáló ügyben az indítványozó volt élettársa a szülői felügyelet rendezése iránt nyújtott be keresetet a bíróságon. Az indítványozó állítása szerint volt élettársa a korábbi egyezségben rögzített váltott felügyeletet a kárára próbálta módosítani, a járvány alatt a gyermekkel való kapcsolattartást az indítványozó számára nem tette lehetővé, később egyéb módon próbálta akadályozni, kiüresíteni azt. Az elsőfokú bíróság a szülői felügyeleti jog kizárólagos gyakorlására a volt élettársat jogosította fel, és rendezte az időszakos és folyamatos kapcsolattartást, valamint megállapította a gyermektartásdíjat. Az ítélet ellen az alperesi indítványozó fellebbezett, melyet a másodfokú bíróság nem talált megalapozottnak és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok annak ellenére volt élettársát jogosították fel a szülői felügyeleti jog kizárólagos gyakorlására, hogy volt élettársa a kapcsolattartást korábban hónapokon át nem biztosította, a kapcsolattartási alkalmakat kiüresítette, valamint a pszichológus szakértő a szülői felügyelet gyakorlására az indítványozót javasolta. Ezáltal a bírósági döntések sértik a kapcsolattartáshoz való jogát, a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát, valamint a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát, ezért alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, a XVI. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állítva. Beadványát – hiánypótlásra felhívást követően – főként az alkotmánybírósági gyakorlat beidézésével kiegészítette.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [5] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [6] Az indítványozó a sérelmezett ítélettel zárult ügyben alperes volt, így az Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselője a jogerős ítéletet – a letöltési igazolás alapján – 2023. január 16-án vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt 2023. március 16-án – határidőben – nyújtotta be elektronikus úton, az első fokon eljáró bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [8] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be, míg az Abtv. 52. §-a szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, és a sérelmezett határozatot,

valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, így a határozott kérelem követelményének a beadvány megfelel.

- [9] A beadványban szereplő – az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és XVI. cikk (1) bekezdése tekintetében – alapjogi sérelmet illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratokból (alkotmányjogi panasz beadvány, bírósági ítéletek) megállapította, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel, hanem azt sérelmezte, hogy a kapcsolattartást a bíróságok számára kedvezőtlenül, oly módon rendezték, hogy az anyát jogosították fel a szülői felügyeleti jog gyakorlására.
- [10] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás keretében az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatra van hatásköre. A bírósági döntések, és az alkalmazott jogszabályi rendelkezések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslással nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. Ebből következően az Alkotmánybíróság a döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálataira nem rendelkezik hatáskörrel [3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]; 3448/2021. (X. 25.) AB végzés, Indokolás [12]; 3367/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét illetően azzal érvelt, hogy a bíróság a jogerős ítéletben nem indokolta részletesen, milyen okfejtés és szempontrendszer alapján mellőzte az indítványozó szerint releváns tényeket, hanem csak felsorolta azokat. Az indítványozó szerint ezért a bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.
- [12] Az indítványozó által felhívott indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme akkor merülhet fel, ha a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal nem vizsgálja meg, és ennek értékeléséről határozatában nem ad számot. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket [pl. 3003/2017. (II. 1.) AB határozat, Indokolás [30]; 3070/2015. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [21]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]]. Annak megítélése, hogy az eljáró bíróság a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezésekor döntését milyen bizonyítékokra alapozta, az ítélező tevékenység részét képezi, és végső soron az ítéletben rögzített jogi álláspontban jelenik meg; ez pedig nem tartozik az Alkotmánybíróság által vizsgálható körbe.
- [13] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az eljáró bíróságok részletesen foglalkoztak a tényállást képező körülmények feltárásával, annak jogi megítélésével. A másodfokon eljáró törvényszék rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján a perben jelentős tényeket a szakértői vélemény, a per tárgyalása során megismert bizonyítékok és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján (Törvényszék ítélete [12]). Részletesen ismertette az elsőfokú eljárásban kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményében foglaltakat, és rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti bizonyítékok szabad mérlegelésének elve alapján a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatához a szülői felügyelet kizárólagos gyakorlása körében nincs kötve. Az elsőfokú bíróság a szakvéleményben foglalt megállapításokat összességében értékelte, mely során a gyermek korára és érettségére tekintettel helyesen fektetett nagyobb hangsúlyt a gyermek perbeli nyilatkozataira (Törvényszék ítélete [15]).
- [14] 3. Tekintettel arra, hogy jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/644/2023.

